

บทที่ ๕

ผลการทดลองและวิจารณ์

๕.๑ การอุดตัน

ก. ระดับการอุดตัน

ระดับการสูญเสียความดันของหัวกรองใหม่ แสดงไว้ในตารางที่ ๕-1, ๕-2 และกราฟที่ ๕-10 ถึง ๕-14 การกรองน้ำ หัวกรองสูญเสียความดันเฉลี่ย 5.51 ซม. ค่าสุด 4 ซม. สูงสุด 6.6 ซม. การล้างย้อนด้วยลม-น้ำ สูญเสียความดัน 1.15 ซม. ค่าสุด 0.5 ซม. สูงสุด 2 ซม. การล้างย้อนด้วยน้ำสูญเสียความดันเฉลี่ย 14.6 ซม. ค่าสุด 13.51 ซม. สูงสุด 16 ซม.

ระดับการสูญเสียความดันของหัวกรองอุดตันที่ทำงานมา 2 ปี 9 เดือน แสดงไว้ในตารางที่ ๕-3 (ก) และกราฟที่ ๕-15 ถึง ๕-18 การกรองน้ำ หัวกรองสูญเสียความดันเฉลี่ย 10.56 ซม. ค่าสุด 4.3 ซม. สูงสุด 18.9 ซม. การล้างย้อนด้วยลม-น้ำ หัวกรองสูญเสียความดันเฉลี่ย 12.25 ซม. ค่าสุด 3.4 ซม. สูงสุด 41.5 ซม. การล้างย้อนด้วยน้ำอย่างเดียว หัวกรองสูญเสียความดันเฉลี่ย 56.65 ซม. ค่าสุด 23 ซม. สูงสุด 215.2 ซม. หัวกรองที่ใช้มานานจะมีสิ่งแปลกปลอมเข้าไปสะสมอุดตันที่หัวกรองมากขึ้นทุก ๆ ปี ดังตารางที่ ๕-1 อัตราการอุดตันหาได้จากผลต่างค่าสูญเสียความดันระหว่างหัวกรองสะอาดกับหัวกรองอุดตันหารด้วยเวลาที่ใช้งาน 2 ปี 9 เดือน หัวกรองสะอาดมีพื้นที่รับน้ำ $182 \text{ มม}^2/\text{หัวกรอง}$ ขณะกรองน้ำ กระแสน้ำมีความเร็ว 0.42 ม/วินาที ขณะล้างย้อนด้วยลม-น้ำ กระแสลมมีความเร็ว 3.25 ม/วินาที ขณะล้างย้อนด้วยน้ำอย่างเดียว กระแสน้ำมีความเร็ว 1.8 ม/วินาที หัวกรองอุดตันมีพื้นที่รับน้ำ 0.89 มม² ลดลง ๕3 มม² ขณะกรองน้ำ กระแสน้ำมีความเร็ว 0.912 ม/วินาที เพิ่มขึ้น 2 เท่า ขณะล้างย้อนด้วยลม-น้ำ กระแสลมมีความเร็ว 6.๕6 ม/วินาที เพิ่มขึ้น 2 เท่า ขณะล้างย้อนด้วยน้ำ กระแสน้ำมีความเร็ว 3.69 ม/วินาที เพิ่มขึ้น 2 เท่า ตารางที่ ๕-3 (ข)

ตารางที่ 6-1 แสดงค่าสูญเสียความดันระหว่างหัวกรองใหม่และหัวกรองอุดตันที่ใช้งานมา 2 ปี

9 เดือน

	หัวกรองสะอาด ชม.	หัวกรองอุดตัน ชม.	ความแตกต่างระดับ การอุดตัน (ชม.)	อัตราการอุดตัน ชม./ปี
การกรอง 4.47 ล/น	5.51	10.56	5.51	2.04
การล้างย้อนด้วยลม-น้ำ อัตราไหลของลม 35.5 ล/น อัตราไหลของน้ำ 10 ล/น	1.15	12.4	11.25	4.09
การล้างย้อนด้วยน้ำ อย่างเดียวยุทธรา 19.6 ล/น	14.6	59.03	44.43	16.75

ข. สิ่งอุดตันในหัวกรอง เป็นของแข็งทั้งหมด ค่าสุด 0.3762 กรัมต่อหัวกรอง สูงสุด 0.5808 กรัมต่อหัวกรอง ซึ่งประกอบด้วยสารอินทรีย์ ค่าสุด 0.1195 กรัมต่อหัวกรอง สูงสุด 0.2861 กรัมต่อหัวกรอง สารอนินทรีย์ ค่าสุด 0.2095 กรัมต่อหัวกรอง สูงสุด 0.4065 กรัมต่อหัวกรอง ดังตารางที่ 6-4.

จุลินทรีย์ในน้ำและสิ่งอุดตันหัวกรอง มีดังนี้

1. สิ่งมีชีวิตในน้ำไหลเข้าเครื่องกรอง และที่ผิวหน้าสารกรอง ประกอบด้วยจุลินทรีย์หลายชนิด ได้แก่ แบคทีเรีย โปรโตซัว, แอลจี, โรดิเฟอร์ และหนอนแดง สิ่งมีชีวิตที่มีมากเจริญเติบโตเป็นลักษณะเด่น ตรวจพบทั่วไป ที่ผิวหน้าสารกรอง ข้างผนังเครื่องกรอง ได้แก่ แอลจี ซึ่งรวมกลุ่มกันอยู่เป็นแผ่น, ขยุมเป็นเส้นยาว ๆ จำแนกได้ดังนี้

Green-Alage ประกอบด้วย

Spirogyra

Mougeotia

Microspora

Tribonena

Ulothrix

Uglena

Blue-Green Algae ได้แก่

Oscillatoria

Anabaena

Diatom ได้แก่

Navicula

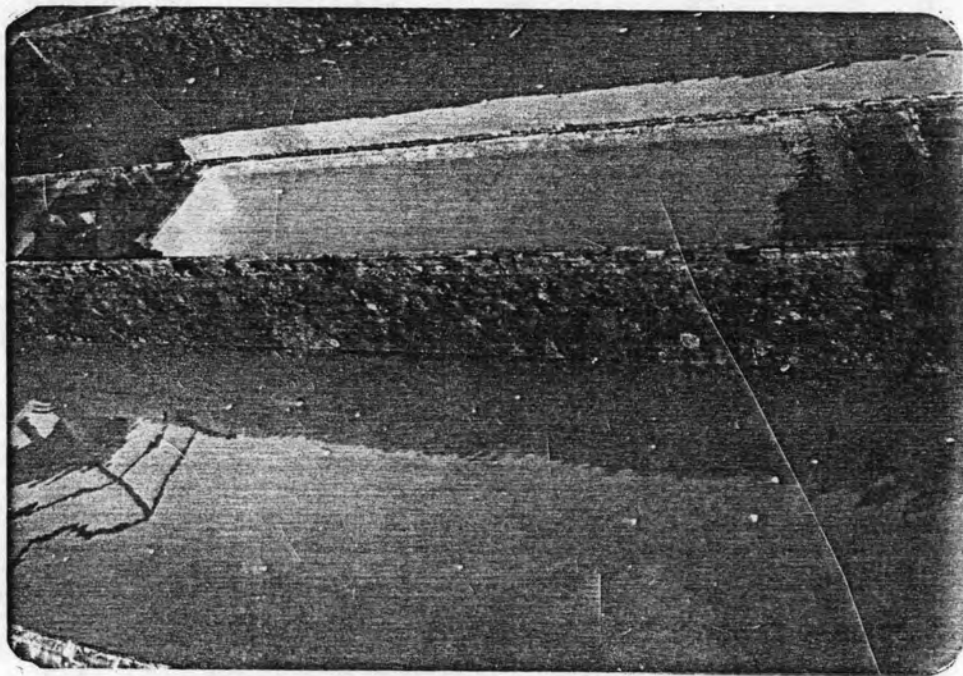
Desmids ได้แก่

Closterim

Cosmarium

Green-Alage จะเจริญเติบโตเป็น Predominant ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะ Spirogyra ส่วน Cosmarium นั้น เจริญเติบโตมากประมาณเดือนพฤศจิกายน - มกราคม การเจริญเติบโตของแอลจีแล้วตายไปจะทับถมกันเป็น เมือก (Slime) สีนํ้ามีปัญหาเรื่อง สี, กลิ่น, รสชาติ, ความขุ่น ตลอดจนส่งเสริมให้แบคทีเรียและโปรโตซัวเจริญเติบโตได้ดี

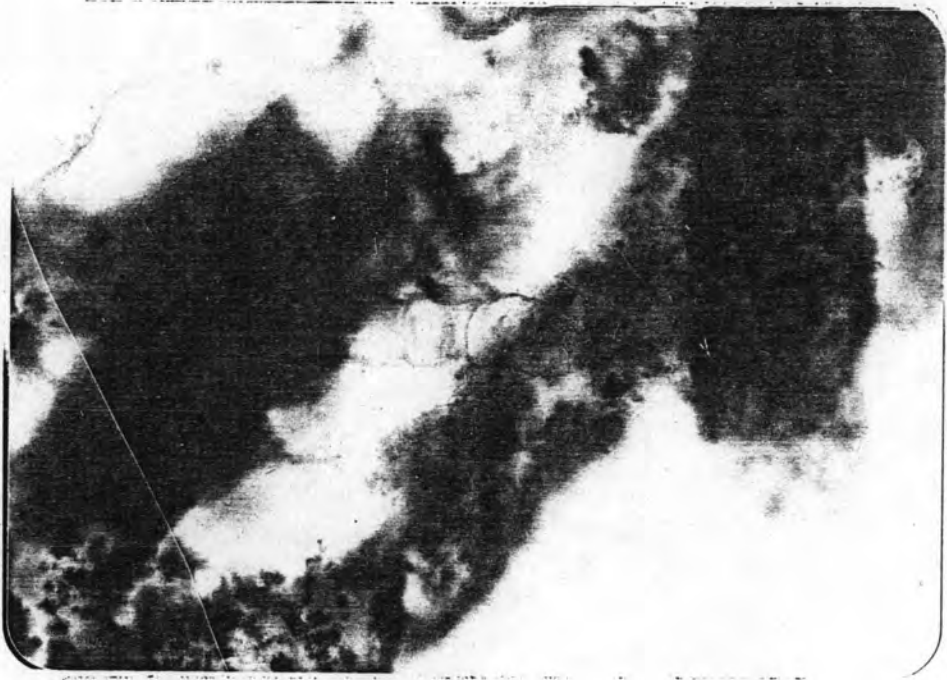
แบคทีเรียตรวจพบทั่วไปทุกหนทุกแห่งใน เครื่องกรองและน้ำที่กรองแล้วหนอนแดง ตรวจพบในกลุ่มของโคโลนี แอลจี โรติเฟอร์อาศัยอยู่ที่สารกรองและกลุ่มโคโลนีของแอลจีและฟลอก หนอนแดงตรวจพบในกลุ่มโคโลนี ของ Cosmarium สิ่งมีชีวิตเหล่านี้ (ยกเว้นแบคทีเรีย) ตรวจไม่พบที่หัวกรอง และห้องรับน้ำกรองแล้ว (Plenum room) จึงอาจจะกล่าวได้ว่าจุลินทรีย์ที่กล่าวมานั้นไม่เป็นสาเหตุให้หัวกรองอุดตัน

รูปที่ 6-1 แสดงการเจริญเติบโตของแอลจีที่เครื่องกรอง

2. การวิเคราะห์สิ่งอุดตันที่หัวกรอง ประกอบด้วย ไบรโอซัว, ฟองน้ำ สารกรองและอนุภาคฟลอค

2.1 ไบรโอซัว (Bryozoa) เป็นสัตว์อยู่ใน Phylum Ectoprocta Genus Plumatella อยู่รวมกันเป็นโคโลนี สีน้ำตาล มีความสามารถในการเกาะติดได้ดี พบใน Intake pipe และ Fine Screen ของสถานีสูบน้ำดิบ ที่หัวกรอง (Nozzle) และห้องรับน้ำกรองแล้วของเครื่องกรอง ลักษณะเซลล์เป็นพิลลาเมนต์ แตกกิ่ง เป็นรูปตัววายท์ เรียกว่า Branching Filament ดังรูปข้างล่างนี้

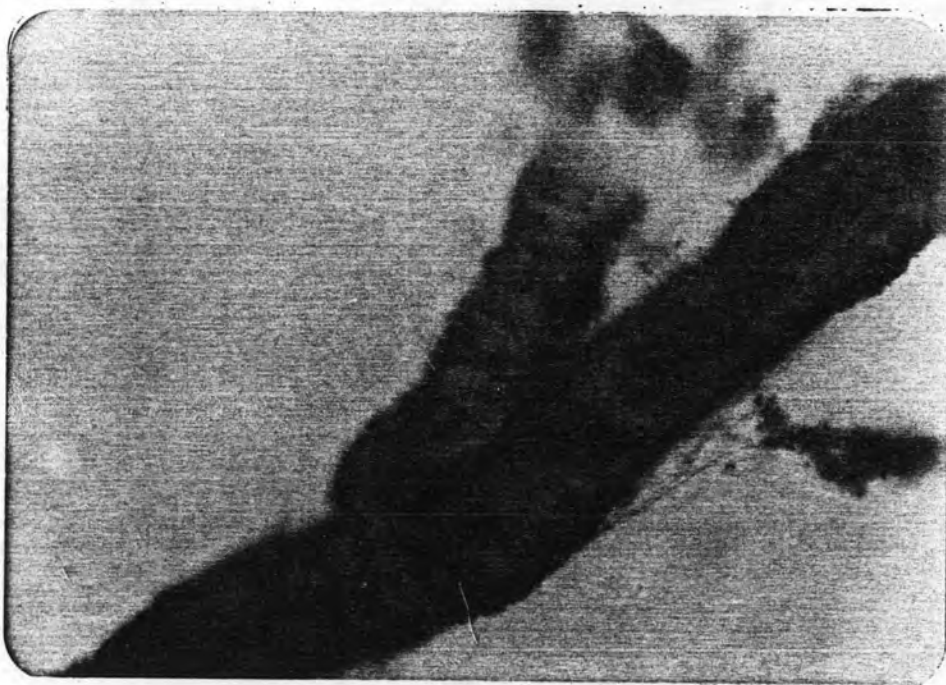

รูปที่ 6-2 โครงสร้างของพลูมาเทลลา ขยาย 100 เท่า

Plumatella ดำรงชีวิตในแหล่งน้ำที่มีแสงสว่างน้อย หรือมีคมิด มี กระแสน้ำไหลช้า ๆ ในสภาพสิ่งแวดล้อมของ Aquatic Water จับยึดเกาะอยู่กับ พืช, ห่อไม้, ก้อนหิน ที่จมอยู่ในทรายหรือโคลน มี pH ค่าหรือเป็นกลาง และ เคยตรวจพบที่ pH 5.3 (Tanner, 1932) แต่ตรวจไม่พบใน Oligotrophic Water อุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ในช่วง 18-26° ซ. ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของ Species ที่อุณหภูมิ 9° ซ. จะหยุดการแตกหน่อ ถ้าอุณหภูมิลดลงต่ำกว่า 5 หรือ 6° ซ. จะหยุดการดำรงชีพ. นอกจากนี้ยังพบว่าในน้ำที่อุณหภูมิ 37° ซ. ก็สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ Plumatella มีผนังเซลล์บาง ทางเดินอาหารเป็นรูป ตัววาย (Y) อยู่ในช่องว่าง Coelomic Cavity สืบพันธุ์ได้ทั้ง 2 แบบ กล่าวคือ แบบไม่อาศัยเพศจะสร้าง Internal Buds เรียกว่า Statoblast ที่ลอยไปกับน้ำเรียกว่า Floatoblast ที่เกาะยึดติดกับวัตถุเรียกว่า Sessoblast จะผสมพันธุ์ในช่วงปลายฤดูใบไม้ผลิ ค่อดันฤดูร้อนและปลายฤดูร้อนหรือต้นฤดูใบไม้ร่วง (Pennak, 1978) ในช่วงอุณหภูมิ 10-24° ซ. เดิบโตเป็นโคโลนีใหม่

รูปที่ 6-3 โครงสร้างของพลูมาเทลลา Plumatella ขยาย 100 เท่า
แสดง Branching

รูปที่ 6-4 โครงสร้างของพลูมาเทลลา ขยาย 100 เท่า

สร้าง Statoblast ขึ้นมา และจะลดจำนวนลงเมื่ออุณหภูมิลดลงในช่วงฤดูหนาว

การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ จะผสมพันธุ์ แบบ Hermaphroditic

ในช่วงปลายฤดูใบไม้ผลิต่อต้านฤดูฝนและปลายฤดูร้อนหรือต้นฤดูใบไม้ร่วง (Pennak, 1978) การเจริญเติบโตมี 3 แบบ คือ แดกกิ่ง แขนง (Branching) เป็นขยุ้ม (Matlike of Crustlike) และแบบเป็นวุ้นเหลว (Gelatinous & Massive)

นอกจากนี้ยังพบว่า Plumatella นั้นอยู่ร่วมกับฟองน้ำได้อีกด้วย Plumatella ไม่มีอวัยวะทำหน้าที่หมุนเวียนโลหิต Nerve-Ganglion ซึ่งอยู่ระหว่างปาก กับ ทวารหนัก ทำหน้าที่ควบคุมการหายใจและขับถ่ายของเสีย ดำรงชีวิตอยู่ได้โดยกิน สิ่งมีชีวิตในน้ำเป็นอาหาร ได้แก่ Phytoplankton, Zooplankton, Prozoas และ Micrometazoa Plumatella ที่เจริญเติบโตเกาะติดอยู่ที่ผนังของหัวกรอง (Nozzle) นั้นเป็นแบบแดกกิ่ง แขนง รูปตัว วาย (Y) วัด หาค่า TVS สูงสุด 28.61 มิลลิกรัม ค่าสุด 11.79 มิลลิกรัม

2.2 ฟองน้ำ (Sponges) เป็นสัตว์จัดอยู่ใน Phylum Polifera ที่พบในน้ำจืดมีเพียงสกุลเดียวคือ Spongillidae รูปร่างภายนอกมีรูพรุน เล็ก ๆ ทั่วตัว เพราะแตกหักง่าย โครงสร้างประกอบด้วยเซลล์พิเศษที่มีปลอกคอและ Flagella 1 เส้น (Flagellated Colar Cell) เรียกว่า Choanocyte ที่ มาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มโคโลนิ มี Spicula เป็นแท่งแข็ง ๆ จำนวนมากมายอยู่ ภายในโครงสร้างจึงแข็งแรง Spicula มีลักษณะเป็นแกนเดี่ยว (Oxea) ปลาย แหลมหรือมน งอเล็กน้อย เป็นสารประกอบซิลิกา ฟองน้ำเป็นสัตว์ไม่เคลื่อนที่ มี ฐานยึดติดกับ Substrate ไม่มีระยางค์ กินสิ่งมีชีวิตเล็ก ๆ ในน้ำเป็นอาหาร โดยอาหารจะไหลผ่านเข้าไปทางรูพรุน มีการย่อยอาหารภายในเซลล์ หายใจโดยใช้ออกซิเจนที่ปนมากับน้ำ คายคาร์บอนไดออกไซด์ออกมา สืบพันธุ์ได้ทั้งแบบไม่ อาศัยเพศ และอาศัยเพศ การสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ โดยการแตกหน่อ (Budding) การสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศน้ำเชื้อตัวผู้ และไข่ตัวเมียจะผสมพันธุ์กัน ปฏิสนธิ เจริญเติบโต เป็นตัวอ่อนที่มีขน (Ciliated larva) ว่ายน้ำเป็นอิสระ แล้วเริ่ม เกาะยึดวัตถุ และ เติบโตเป็นตัวเต็มวัยต่อไป ชอบดำรงชีวิต ในช่วง pH 9-13

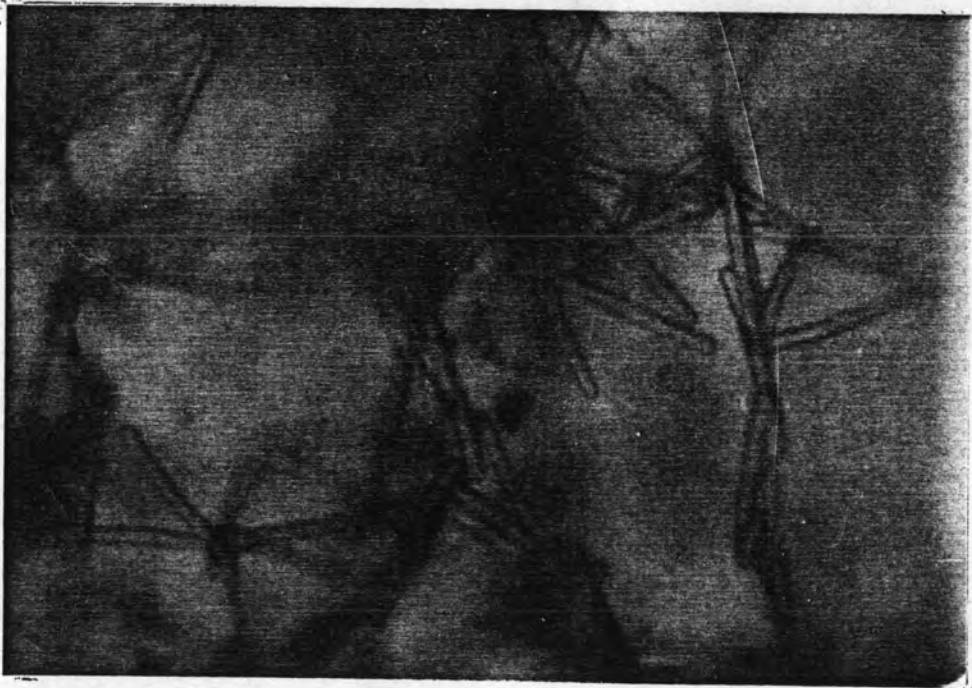
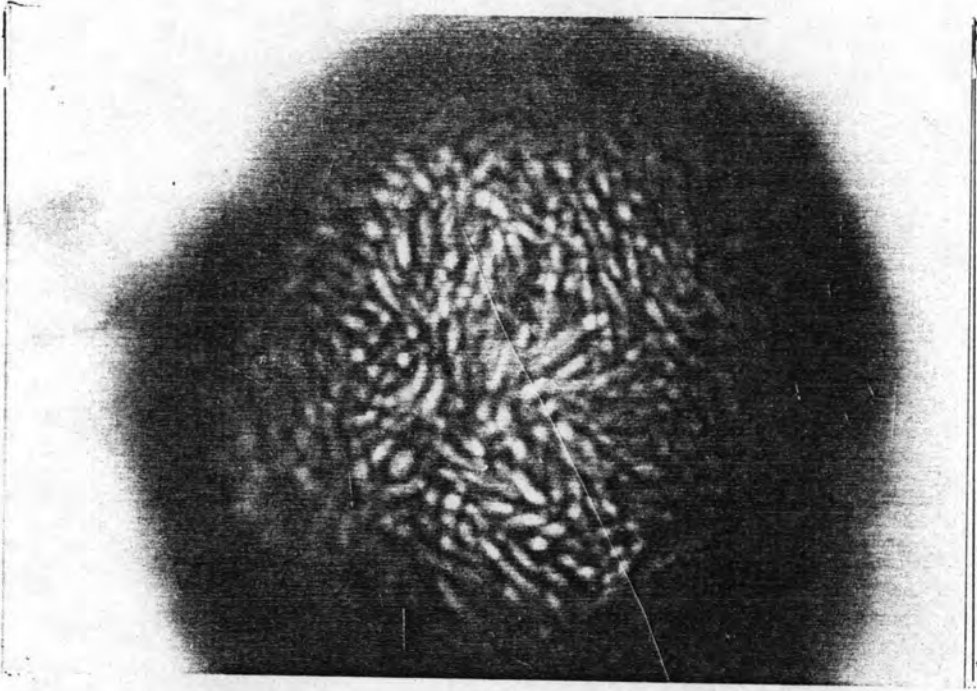

รูปที่ 6-5 แสดง Spicule ของฟองน้ำ ขยาย 100 เท่า Megasclere

ขนาดปลายมนโค้งงอเล็กน้อย

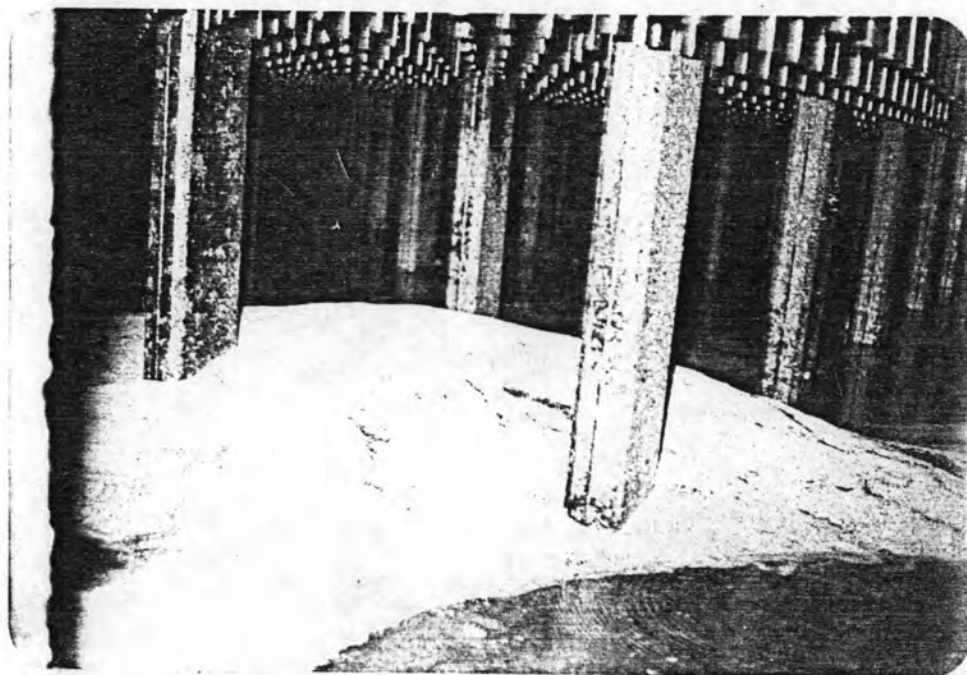

รูปที่ 6-6 Cross Section ของฟองน้ำ ขยาย 100 เท่า แสดง Spicules
Arrangement
Arrangement

รูปที่ 6-7 Cross Section ของฟองน้ำ ขยาย 100 เท่า แสดง Spicules

Arrangement

รูปที่ 6-8 ททรายรั่ว (Sand leakage) ผ่านตัวกรองชำรุดลงมากองพูนในห้องรองรับน้ำกรองแล้ว

ความเร็วของกระแสและกระแสน้ำล่างย้อนจะพัดพาเอา เม็ดสารกรองที่รั่วผ่านตัวกรองลงมา และ ฟองน้ำที่เจริญเติบโตอยู่ในห้องรับน้ำ ขึ้นไปอุดอยู่ภายในตัวกรองขัดขวางทิศทางการไหลของกระแส กระแสน้ำ ดังนั้นลมและน้ำจะเปลี่ยนทิศทางการไหลผ่าน ตัวกรองที่มีการอุดตันน้อยกว่ามากยิ่งขึ้น กระแสความเร็วจึงเพิ่มมากขึ้น ความดันในห้องรับน้ำมีค่ามากยิ่งขึ้น จนถึงจุดหนึ่ง เป็นจุดวิกฤตที่แรงดันที่กดลงขนาดสมดุลตัวกรองที่ลมและน้ำไหลผ่านด้วยกระแสความเร็วสูง ๆ จะดันให้ตัวกรองหลุดออกจากฐานยึด (Sleeve) ดันทะลุสารกรองขึ้นมา และแรงดันยกนี้ก็จะดันให้พื้นรองรับสารกรอง - หลุดออกจากเสาที่ยึดไว้ เครื่องกรองจึงชำรุดเสียหาย

2.4 อนุภาคฟลอคจับ เคลือบที่ผิวโคโลนิ์ของไบรโอซัวและฟองน้ำ

2.3 เม็ดทรายและถ่านกรอง ตรวจสอบทั่ว ๆ ไปที่พื้นของห้องรองรับน้ำกรองแล้ว ขนาดของเม็ดสารกรองเล็กกว่า 0.2 มิลลิเมตร ปริมาตรในช่วง 4-8 ลิตร/เครื่องกรอง ในเครื่องกรองที่มีหัวกรองชำรุดเสียหาย ทรายร่วงลงมาได้จะมีสารกรอง กองปูนโตมีปริมาตรมากกว่า 1 ลูกบาศก์เมตร ขนาดของเม็ดสารกรองโตมากกว่า 0.2 มิลลิเมตร รูปที่

รูปที่ 6-9 ทรายที่มีขนาดเล็กกว่า 0.2 มิลลิเมตร หลุดผ่านช่องรองรับน้ำของหัวกรองมาได้

เม็ดสารกรองขนาด (Effective size) ไม่เกิน 0.2 มม. นี้มีที่มาได้ 2 ทาง คือ จากการขัดสีเม็ดสารกรอง กับ เม็ดสารกรอง การขัดสีของเม็ดสารกรองกับอนุภาคแขวนลอย ขณะล้างย้อนด้วยลม-น้ำ ทุกครั้งที่ล้างย้อน ขนาดจะเล็กลงเหลือเพียง 0.2 มม. หรือเล็กกว่า จึงสามารถหลุดลอดลงไปในห้องรับน้ำ (Plenum room) ได้ อีกทางหนึ่งนั้นจากการใช้เม็ดทรายและถ่านแอนทราไซด์ไม่ได้ขนาดตามกำหนดมาตรฐานที่ออกแบบไว้ เป็นสารกรอง

6.2 การแก้ไขการดูดคืนที่หัวกรอง

6.2.1 แห้หัวกรองดูดคืนในสารละลายโซดาไฟเข้มข้น 2.5 ถึง 10% นาน 6 ถึง 48 ชม. ผลการทดลองรวบรวมไว้ในตารางที่ 6-5 ถึง 6-13 กราฟที่ 6-20 ถึง 6-43 ระดับการดูดคืนลดลงแปรผกผันกับความเข้มข้นของสารโซดาไฟและเวลาที่แช่ดังนี้

ก. แห้หัวกรองดูดคืนในสารละลายโซดาไฟเข้มข้น 2.5% ขณะกรองน้ำ ระดับการดูดคืนลดลง 3.22 ถึง 7.3 ซม. ร้อยละ 44-99.8 ขณะล้างย้อนด้วยลม-น้ำ ระดับการดูดคืนลดลง 2.58 ถึง 6.42 ซม. ร้อยละ 41.1 ถึง 102 ขณะล้างย้อนด้วยน้ำอย่างเดียว ระดับการดูดคืนลดลง 10.8 ถึง 20.5 ซม. ร้อยละ 52 ถึง 98.5

ข. แห้หัวกรองดูดคืนในสารละลายโซดาไฟเข้มข้น 5% ขณะกรองน้ำ ระดับการดูดคืนลดลง 2.52 ถึง 70.4 ซม. ร้อยละ 37.4 ถึง 104.6 ขณะล้างย้อนด้วยลม-น้ำ ระดับการดูดคืนลดลง 5.51 ถึง 10.08 ซม. ร้อยละ 55.7 ถึง 102 ซม. ขณะล้างย้อนด้วยน้ำอย่างเดียว ระดับการดูดคืนลดลง 19.7 ถึง 32.2 ซม. ร้อยละ 60 ถึง 99.2

ค. แห้หัวกรองดูดคืนในสารละลายโซดาไฟเข้มข้น 7.5% ขณะกรองน้ำ ระดับการดูดคืนลดลง 4.3 ถึง 7.7 ซม. ร้อยละ 53.8 ถึง 96.3 ขณะล้างย้อนด้วยลม-น้ำ ระดับการกรองลดลง 5.3 ถึง 9.83 ซม. ร้อยละ 56 ถึง 104 ขณะล้างย้อนด้วยน้ำอย่างเดียว ระดับการดูดคืนลดลง 38.3 ถึง 42.1 ซม. ร้อยละ 76.6 ถึง 96.2

ง. แห้หัวกรองดูดคืนในสารละลายโซดาไฟเข้มข้น 10% ขณะกรองน้ำ ระดับการดูดคืนลดลง 3.8 ถึง 8 ซม. ร้อยละ 44.2 ถึง 93.1 ขณะล้างย้อนด้วยลม-น้ำ ระดับการดูดคืนลดลง 13.5 ถึง 23.7 ซม. ร้อยละ 82.8 ถึง 100

เมื่อแห้หัวกรองในสารละลายโซดาไฟทุกค่าความเข้มข้น ครบชั่วโมงที่แห้ 6 , 12, 24 และ 48 ชั่วโมงนั้น ค่าสูญเสียความดันของหัวกรองทุกๆ ช่วงที่แห้ขึ้นใกล้เคียงกัน ไม่แตกต่างกันมากนัก ดังกราฟที่ 6-27 ถึง 6-33 ระดับการดูดคืนลดลงมากในช่วง 6-12 ชั่วโมง ต่อจากนั้นระดับการดูดคืนลดลงไม่มากนักเมื่อเทียบกับช่วงเวลา 6-12 ชั่วโมงแรก (ดูกราฟที่ 6-20

ถึง 6-31) หัวกรองดูดตันซึ่งใช้ในสารละลายเข้มข้น 2.5%, 5% และ 7.5% นั้น ใช้เวลา 48 ชั่วโมง สำหรับหัวกรองดูดตันที่ใช้ในสารละลายโซดาไฟเข้มข้น 10% ใช้เวลา 24-48 ชั่วโมง จึงจะมีค่าสูญเสียความดันลดลงใกล้เคียงกับหัวกรองใหม่ ระดับการดูดตันลดลง ดังตารางที่ 6-9 ถึง 6-13 และกราฟที่ 6-32 ถึง 6-43

6.2.2 การขัดถูทำความสะอาดหัวกรองดูดตันด้วยแปรงขนอ่อนและแผ่นสก็อตไบร์ ผลการทดลองรวบรวมไว้ในตารางที่ 6-25 และกราฟที่ 6-44 ถึง 6-48

การกรองน้ำ หัวกรองสูญเสียความดันต่ำสุด 5 ซม. สูงสุด 6.8 ซม. เฉลี่ย 5.7 ซม. ระดับการดูดตันลดลง 4.86 ซม. ร้อยละ 96 น้ำไหลเข้ามีความขุ่น 1-3.9 เอ็นทียู น้ำกรองแล้วมีความขุ่น 0.25-0.65 เอ็นทียู

การล้างย้อนด้วยลม-น้ำ หัวกรองสูญเสียความดันต่ำสุด 0.5 ซม. สูงสุด 2 ซม. เฉลี่ย 1.2 ซม. ระดับการดูดตันลดลง 11.2 ซม. ร้อยละ 99 การล้างย้อนด้วยน้ำอย่างเดียว หัวกรองสูญเสียความดันต่ำสุด 14 ซม. สูงสุด 18.2 ซม. ระดับการดูดตันลดลง 43.28 ซม. ร้อยละ 97 ค่าสูญเสียความดันลดลงมามีค่าใกล้เคียงกับหัวกรองใหม่ ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 6-14 เปรียบเทียบค่าสูญเสียความดันระหว่างหัวกรองใหม่กับหัวกรองที่ขัดถูทำความสะอาด

	หัวกรองใหม่			หัวกรองดูดตัน			หัวกรองขัดถูสะอาด			ระดับการดูดตัน	
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ลดลง	ซม. %
ค่าสูญเสียความดัน											
ขณะกรองน้ำ	4	6.6	5.5	4.3	18.9	10.5	5	6.8	5.7	4.86	96
ขณะล้างย้อนด้วยลม-น้ำ	0.5	2	1.1	3.4	41.5	12.4	0.5	2	1.2	11.2	99
ขณะล้างย้อนด้วยน้ำ	14	16	14.6	23	215	59	14	18.2	15	43.28	97

6.3 การป้องกันการอุดตัน

การจ่ายฟรี - คลอรีนขึ้น ความคุมให้มีคลอรีนอิสระที่เหลือในน้ำ 0.1, 0.3 และ 0.5 มก/ล โดยทดลองหาค่าความต้องการคลอรีน (Chlorine demand) และ Break Point ด้วยวิธี Orthotolidine method (I) เวลาการสัมผัส Contact time 1 ชั่วโมง จ่ายลงในน้ำดิบ กราฟรูปที่ 6-44 ถึง 6-51 ตารางที่ 6-14 ถึง 6-22 ค่า Break Point อยู่ในช่วง 1.05-1.8 พี พี เอ็ม คลอรีนที่เหลือในน้ำ 0.25-0.443 พี พี เอ็ม และเนื่องจากไม่สามารถควบคุมให้มีคลอรีนอิสระที่เหลือในน้ำได้ 0.1 พี พี เอ็ม ที่เวลาการสัมผัส 1 ชั่วโมง ประกอบกับขบวนการปรุงแต่งน้ำเริ่มแรก (Pretreatment) ใช้เวลา 2 ชั่วโมง ฉะนั้น จึงเพิ่มเวลาการสัมผัส (Contract time) ของฟรี-คลอรีนขึ้น เป็น 2 ชั่วโมง

6.3.1 การควบคุมให้มีคลอรีนอิสระ 0.1 พี พี เอ็ม ต้องจ่ายฟรี-คลอรีนขึ้น 2 พีพีเอม คลอรีนที่เหลือในน้ำ 0.05-0.2 พีพีเอม มีความขุ่น น้ำไหลออกจากเครื่องกรองมีคลอรีนอิสระที่เหลือในน้ำ 0.05 ถึง 1.0 พีพีเอม

6.3.2 การควบคุมให้มีคลอรีนอิสระที่เหลือในน้ำ 0.3 พีพีเอม ต้องจ่ายฟรี-คลอรีนขึ้น 2.5 พีพีเอม คลอรีนอิสระที่เหลือในน้ำไหลเข้าเครื่องกรอง 0.3-0.35 พีพีเอม แมคทีเรียลดลง 96.8% ของน้ำดิบและน้ำกรองแล้ว มีคลอรีนอิสระที่เหลือในน้ำ 0.2-0.3 พีพีเอม กำจัดแมคทีเรียได้ 81.5% ของน้ำที่ตกตะกอนแล้ว

6.3.3 การควบคุมให้มีคลอรีนที่เหลือในน้ำ 0.5 พีพีเอม ต้องจ่ายฟรี - คลอรีนขึ้น 3 พีพีเอม วัดค่าคลอรีนอิสระที่เหลือในน้ำได้ 0.45-0.6 พีพีเอม น้ำที่กรองแล้วมีคลอรีนเหลือ 0.25 พีพีเอม

คลอรีนอิสระที่เหลือในน้ำ สามารถทำลายจุลินทรีย์และแอลจีได้ดี จากการส่องดูด้วยกล้องจุลทรรศน์ พบว่า รังควัตถุสีเขียวของคลอโรฟิล และสีฟ้าซีดจางลงเป็นสีน้ำตาล โครงสร้างของเซลล์จะยุบตัวลง ยูกรินา โคอะตอม เคสมิก ที่ตายจะล่องลอยไปและสีซีดจาง โรติเฟอร์ และหนอนแดง ตรวจไม่พบ แอลจีจะถูกทำลายหมด ใช้เวลาประมาณ 7 วัน ย่อยสลายออกไปจาก

ผนังที่เกาะอยู่ แต่ต่อมาในเวลาประมาณ 14-30 วัน เริ่มมีการเจริญเติบโตขึ้นได้ใหม่ทุกค่าคลอรีนอิสระที่เหลืออยู่ในน้ำซึ่งต้องจ่าย ฟรี-คลอรีนขึ้น เพิ่มมากขึ้น การทำลายจึงจะได้ผล เพราะแอลจีมีคุณสมบัติในการปรับตัว เข้ากับสารเคมีที่ใช้ทำลายได้นั้นเอง ถ่านกรองแอนทราไซต์ สามารถดูดซับคลอรีนที่ไหลผ่านไปได้อีก ฉะนั้นคลอรีนที่เหลืออยู่จึงไม่สามารถทำลายฟองน้ำและไบรโอชีวที่ได้ในห้องรองรับ (Plenum room) ได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ฟรี-คลอรีนขึ้น สามารถทำลายสิ่งมีชีวิตได้ดีเฉพาะที่ผิวหน้าสารกรองเท่านั้น

ได้ทดลองนำเอาโคโลนีของไบรโอชีวและชิ้นส่วนฟองน้ำที่เพิ่งเก็บมาใหม่ ๆ มาทำลายภายใต้สภาวะความเป็นกรดด้วยคลอรีนที่อัตรา 0.1, 0.3, 0.5 และ 1.0 พีพีเอ็ม เก็บไว้ในห้องมืด สภาวะคล้ายคลึงกับห้องรับน้ำ (Plenum room) เวลาการสัมผัสทำปฏิกิริยา 48 ชั่วโมง หลังจากนั้นนำออกมาศึกษาลักษณะภายนอกและจากกล้องจุลทรรศน์ ผลปรากฏว่าฟองน้ำมีกลิ่นเน่าเหม็น สีซีดจางลง เซลล์ย่อยแตกสลาย สำหรับไบรโอชีวบางโคโลนี มีสีซีดจางลง เล็กน้อย แต่จากศึกษาด้วยกล้องจุลทรรศน์ไม่พบความผิดปกติแต่อย่างใด ดังตาราง

ตารางที่ 6-24 การจ่ายคลอรีนอัตรา 0.1, 0.3, 0.5 และ 1.0 พีพีเอ็ม เพื่อทำลายไบรโอชีวและฟองน้ำ

	อัตราการจ่ายคลอรีน (พีพีเอ็ม)			
	0.1	0.3	0.5	1.0
ฟองน้ำ	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	กลิ่นเหม็นเน่า เซลล์ตาย	กลิ่นเหม็นเน่า เซลล์ตาย	กลิ่นเหม็นเน่า เซลล์ตาย
ไบรโอชีว	ไม่มีการเปลี่ยนแปลง	สีซีดจางลง	สีซีดจางลง	สีซีดจางลง

ค่าสูญเสียความดันของหัวกรองสะอาดและหัวกรองที่อุดตัน เมื่อจ่าย ปริ-คลอรีเนชัน
ลงในน้ำไหลเข้าเครื่องกรอง ควบคุมให้มีคลอรีนอิสระ 0.1, 0.3 และ 0.5 พีพีเอ็ม มีค่าคงที่
ตลอดช่วงเวลาการกรอง 48 ชม. หัวกรองสะอาดสูญเสียความดัน 5.5 ซม. หัวกรองอุดตันสูญ-
เสียความดัน 10.5 ซม. ดังตารางที่ 6-23 และกราฟที่ 6-52 ถึง 6-63.